

INFORMACIJA

o izmirenju obaveza dospjelih 21. jula 2024. godine u okviru kreditnih aranžmana zaključenih između Crnogorske plovidbe AD Kotor i Exim Kina banke, kao i Barske plovidbe AD Bar i Exim Kina banke, za koje je Država izdala garancije

Exim Kina banka dostavila je dana 23.07.2024. godine Ministarstvu finansija zahtjeve da, kao garant, izmiri obaveze prema ovoj banci po osnovu garancija izdatih za kreditne aranžmane između Crnogorske plovidbe AD Kotor i Exim Kina banke i Barske plovidbe AD Bar i Exim Kina banke, imajući u vidu da pomenute kompanije nisu u mogućnosti da izmire svoje obaveze, dospjele 21. jula 2024. godine, u skladu sa planom otplate kredita.

Ministarstvo finansija je, kao garant, u obavezi da, po osnovu dostavljenih zahtjeva, Exim Kina banci izmiri iznos od **4,269,843.94 američkih dolara od čega:**

- **2.441.683,94 američkih dolara**, za obaveze dospjele u okviru kreditnog aranžmana između Exim Kina banke i Crnogorske plovidbe; i
- **1.828.160,00 američkih dolara**, za obaveze dospjele u okviru kreditnog aranžmana između Exim Kina banke i Barske plovidbe.

Naime, Ministarstvo finansija, u ime Vlade Crne Gore, izdalo je Garantno pismo 26. januara 2010. godine, za Ugovor o preferencijalnom kreditnom zajmu za kupovinu dva broda, zaključen između Exim Kina banke i Crnogorske plovidbe AD Kotor, u iznosu od 47.396.000,00 američkih dolara.

Takođe, Ministarstvo finansija je, u ime Vlade Crne Gore, izdalo je Garantno pismo, 29. januara 2013. godine, u vezi sa Ugovorom o zajmu za kupovinu dva broda, zaključenim između Exim Kina banke i Barske plovidbe AD Bar, u iznosu od 46.400.00,00 američkih dolara.

Pomenutim garantnim pismima, Vlada Crne Gore garantovala je uredno izmirenje svih finansijskih obaveza Zajmoprimaca. Na taj način, Vlada se obavezala da će, na osnovu pisanog zahtjeva Exim Kina banke, izmiriti sva dospjela dugovanja koja potražuje ta banka, kada Zajmoprimac ne izmiri dospjele obaveze do roka dospelja.

U skladu sa navedenim, Ministarstvo finansija je u obavezi da, uz prethodnu saglasnost Vlade, izmiri obaveze navedene u Zahtjevima Exim Kina banke, u ukupnom iznosu do **4,269,843.94 američkih dolara, uvećanih za dodatne troškove**. Exim Kina banka će dodati troškove zatezne kamate na neizmirene obaveze, koji će biti obračunati na dan plaćanja.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva prethodno je informisalo Ministarstvo finansija, da će Crnogorska plovidba učestvovati u otplati dospjele rate u iznosu od 441.683,94 američkih dolara, dok preostali iznos nije u mogućnosti da izmiri usled pada prihoda koje je uzrokovano smanjenjem vozarina na međunarodnom pomorskom tržištu nakon početka rata u Ukrajini. Međutim, pomenuti iznos od 441.683,94 američkih dolara nije uplaćen Exim Kina banci.

Istovremeno, Ministarstvo saobraćaja je obavijestilo Ministarstvo finansija, da Barska plovidba neće moći da izvrši obaveze po osnovu dospjele rate za 21. jul 2024. godine, imajući u vidu da joj predstoji redovni remont brodova, za koji će biti iskorišćena akumulirana sredstva kompanije.

Potrebno je podsjetiti da je, usled finansijskih poteškoća Crnogorske i Barske plovidbe, u prethodnom periodu Vlada Crne Gore pružala pomoć kompanijama iz Državnog budžeta za izmirenje obaveza

prema Exim Kina banci. Za te namjene su planirana sredstva na poziciji nadležnog resora za saobraćaj i prema potrebi prosleđivana pomenutim kompanijama kako bi izmirile svoje kreditne obaveze.

Prema informacijama kojima raspolaže Ministarstvo finansija na ime podrške Crnogorskoj plovidbi, u 2019. godini izdvojeno je 5,1 miliona američkih dolara, dok je u 2020. godini izdvojeno oko 5,5 miliona američkih dolara. Za Barsku plovidbu AD, za ove potrebe, iz budžeta je izdvojeno ukupno 6 miliona američkih dolara, po 3 miliona američkih dolara u 2019. i u 2020. godini.

Nakon što je 2021. godine Agencija za zaštitu konkurencije donijela odluku o obustavljanju dodjele državne pomoći navedenim kompanijama, kao i usled nemogućnosti kompanija da iz sopstvenih sredstava izmire obaveze prema Exim Kina banci, država, odnosno Ministarstvo finansija, je kao garant, direktno izmirivalo obaveze Exim Kina banci po osnovu predmetnih kredita.

Po tom osnovu, Ministarstvo finansija je Exim Kina banci, u periodu od 2021-2024. godine, uplatilo ukupan iznos od 12,81 miliona EUR, od čega se iznos od 9,58 miliona EUR odnosi na uplate za izmirenje obaveza Crnogorske plovidbe, a iznos od 3,22 miliona EUR na izmirenje obaveza u ime Barske plovidbe.

Barska plovidba nema neizmirenih obaveza prema državi po ovom osnovu. Kompanija je svoje obaveze izmirila u toku 2022. godine, u više navrata i to: dana 06.04.2022. godine, iznos od 1.000.000,00 eura, 21.04.2022. godine - iznos od 607.177,49 eura, 09.08.2022. godine- iznos od 800.000.00 eura i dana 20.09.2022. godine uplatila je iznos od 831.172,73 eura. Ukupne obaveze Crnogorske plovidbe prema državi, uključujući i sve propratne troškove u vezi plaćanja (proviziju CBCG i troškovi rezervacije), iznose 9.619.074,71 eura.

Važno je napomenuti da će, prema dosadašnjoj praksi, Ministarstvo finansija zahtijevati od pomenutih kompanija da nadoknade troškove koje je Država imala po osnovu izmirenih obaveza u vezi sa garancijama. Takođe, Ministarstvo finansija će, bez odlaganja, obavijestiti Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore i dostaviti potrebnu dokumentaciju, kako bi bile preduzete sve potrebne radnje radi zaštite imovinsko pravnih interesa Države, kao što je radilo nakon svake dosadašnje uplate.